

A6-folders om mee te geven bij EU rijgevaarlijke geneesmiddelen

Op pagina 3 en 4 van dit document staat een informatiefolder op A6-formaat. Hij staat er 3 keer op. U kunt hem op A4-formaat dubbelzijdig uitprinten en daarna in vieren (of tweeën) snijden of knippen. In tweeën als u een middel aflevert dat met 'de speekseltest' (zie hierna) waargenomen kan worden. U kunt dan de onderste helft als half A5 meegeven.

Aan de voorzijde van elke folder is plaats voor een specifiek rij-advies, op de achterzijde staan algemene adviezen over verkeersdeelname bij gebruik van rijgevaarlijke medicijnen.

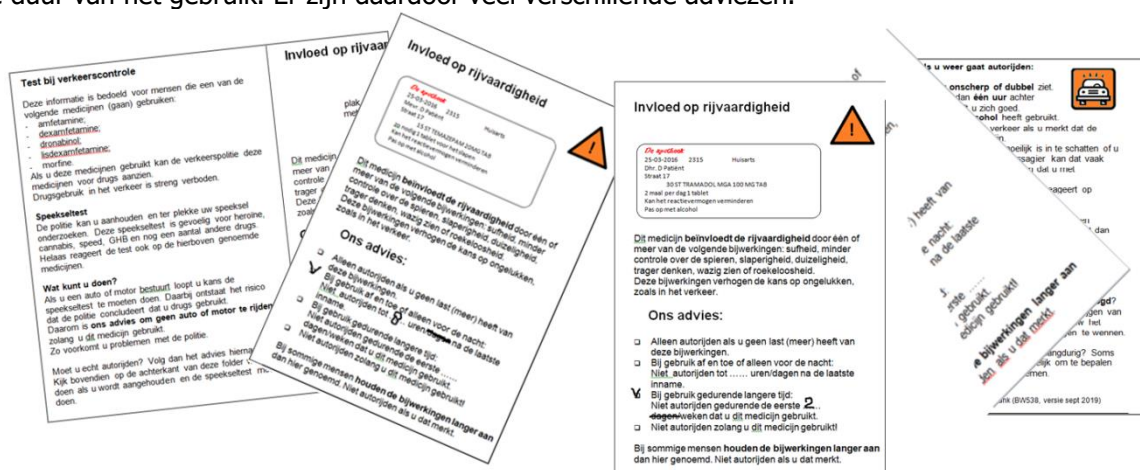
Met deze folder bent u in staat om bij een **eerste-uitgifte** van een **'gele-sticker-middel'** uw patiënten het juiste advies mee te geven over verkeersdeelname.

Voor wie bedoeld?

De folders zijn vooral bedoeld voor apotheken die gebruik maken van de medicatiebewaking van de KNMP. Pharmacom-gebruikers hebben immers de beschikking over de Geneesmiddel Informatie Teksten, waarin het specifieke advies al staat vermeld.

Waarom moet het advies apart ingevuld?

De rij-adviezen bij gele-sticker-middelen variëren afhankelijk van het geneesmiddel, de voorgeschreven dosering en de duur van het gebruik. Er zijn daardoor veel verschillende adviezen.

Waar vind ik het te geven advies?

Het advies vindt u in de afhandelingstekst van de medicatiebewaking, op de KNMP-Kennisbank of op de site van IVM www.rijveiligmetmedicijnen.nl.

Gebruikers van het Pharmacom-systeem kunnen het (HealthBase-)advies vinden in de Eerste-Uitgifte-Begeleiding en in de Geneesmiddel Informatie Tekst.

Wat is de relatie tussen het advies en de categorie?

Rijgevaarlijke geneesmiddelen worden in 3 categorieën ingedeeld. De categorie geeft aan in welke mate het geneesmiddel **direct of kort na inname** de rijvaardigheid beïnvloedt.

Uit de categorie is niet één-op-één het advies af te leiden. Slaapmiddelen zijn bijvoorbeeld allemaal categorie 3, maar de patiënt mag er na meerdere uren wel mee rijden. De meeste morfinomimetica zijn categorie 3, maar de patiënt mag er over het algemeen na 2 weken gebruik weer mee rijden. Bij sommige categorie-3-middelen mag je in een lage dosering wel (na enige tijd) autorijden.

Ook bij categorie-2-middelen is het advies variabel en bij hogere doseringen mag de patiënt vaak weer helemaal niet rijden. Ook bij hogere doseringen van categorie-1-middelen mag men vaak ook (enige tijd) niet autorijden.

Over Teksten Bruring&Wolschrijn

Het bestand met de Teksten Bruring&Wolschrijn is bereikbaar via de KNMP-Kennisbank.

Het bevat bijsluiters en informatieteksten.

De bijsluiters zijn bedoeld voor (doorgeleverde) bereidingen waarvoor geen FNA-bijsluiter bestaat.

De informatieteksten (Uitgebreide Toelichtingen) voor voorlichtingssituaties waarin ander schriftelijk voorlichtingsmateriaal ontbreekt. Bijvoorbeeld informatie om mee te geven bij off-label-gebruik.

Voorbeelden van teksten in beide bestanden zijn te vinden op www.bruring-wolschrijn.nl

De abonnees op het bestand dienen de aanvragen in voor nieuwe bijsluiters en informatieteksten.

Meer informatie: info@bruring-wolschrijn.nl

Adviezen van enkele veelvoorkomende geneesmiddelen

- **Amitriptyline** tot en met 75 mg per dag: de eerste week niet rijden. Amitriptyline meer dan 75 mg per dag: niet rijden.
- **Citalopram**: rijden toegestaan (dit is het KNMP-advies, het wijkt af van HealthBase-advies)
- **Codeïne** tot en met 20 mg maximaal 3 keer per dag: autorijden toegestaan. Codeïne meer dan 20 mg per keer of 20 mg vaker dan 3 keer per dag: niet rijden, na 2 weken gebruik is rijden toegestaan (dit is het KNMP-advies, het wijkt iets af van HealthBase-advies).
- **Diazepam**: niet rijden. Bij gebruik als slaapmiddel of kortdurend: weer rijden vanaf 3 dagen na de laatste inname.
- **Lorazepam**: niet rijden. Bij kortdurend gebruik of als slaapmiddel: weer rijden vanaf 3 dagen na de laatste inname.
- **Mirtazapine** chronisch gebruik: vanaf meer dan 7,5 mg tot en met 30 mg voor de nacht: de eerste week niet rijden. Na een week mag worden gereden steeds vanaf 13 uur na inname. Incidenteel gebruik: tot en met 7,5 mg voor de nacht tot 13 uur na inname niet autorijden. Vanaf meer dan 7,5 tot 15 mg voor de nacht: na elke inname 24 uur lang niet autorijden. Bij meer dan 15 mg 48 uur niet rijden.
- **Oxazepam**: niet rijden. Bij kortdurend gebruik of als slaapmiddel van 50 mg of minder: weer rijden vanaf 16 uur na laatste inname. Bij incidenteel gebruik van meer dan 50 mg pas weer rijden na 24 uur.
- **Paroxetine** tot en met 20 mg per dag: autorijden toegestaan.
- **Temazepam** tot en met 20 mg per dag: vanaf 8 uur na inname weer rijden.
- **Tramadol**: de eerste 2 weken niet rijden: bij incidenteel gebruik tot 24 uur na de inname niet rijden.
- **Venlafaxine** tot en met 2 x 75 mg per dag: autorijden toegestaan.
- **Zolpidem** tot en met 10 mg voor de nacht: vanaf 8 uur na inname weer rijden.
- **Zopiclon**: tot en met 7,5 mg voor de nacht: weer rijden vanaf 16 uur na inname.

In alle gevallen geldt dat de patiënt ook na de genoemde periode nog niet mag rijden indien hij of zij zelf nog versuffende bijwerkingen bemerkt.

Speekseltest

Bij morfine, amfetamine (of dex-, lisdex-), hydroxyboterzuur (GHB) en dronabinol (in medicinale cannabis, THC-olie) kunnen patiënten door de 'speekseltest' in de problemen komen.

Deze test wordt afgenomen bij vermoeden van rijden onder invloed, bijvoorbeeld na een ongeval of bij verdacht rijgedrag. Hij is bedoeld om drugsgebruik in het verkeer op te sporen. Er gelden daarbij wettelijke limieten voor amfetamine, methamfetamine, MDMA, MDEA, MDA, cocaïne, heroïne, cannabis en GHB-achtige stoffen.

Op voorschrift gebruikte morfine, dronabinol en amfetamine geven echter ook een positieve uitslag. Terwijl het toch middelen zijn die, indien enige tijd in een vaste dosering gebruikt, volgens het KNMP-advies meestal rijveilig zijn.

Mocht bij uw patiënt de speekseltest een positieve uitslag geven, dan is het belangrijk dat hij of zij het gebruik ter plekke aan de politie meldt. Die moet dit opnemen in het proces-verbaal, waarna de patiënt een geldig doktersrecept aan het Openbaar Ministerie (OM) op moet sturen. Het OM zal toetsen of de situatie binnen de richtlijnen past voor veilige verkeersdeelname en kan dan afzien van vervolging.

Dit is geen ideale situatie en om deze problemen te voorkomen, is het altijd beter dat de patiënt niet aan het verkeer deelneemt.

Is dat echt niet haalbaar? Dan kunt u hen de volgende adviezen geven:

In elk geval: deze middelen **nooit combineren met alcohol**, ook niet wanneer dit leidt tot een promillage onder de 0,05%! Daarnaast:

- **Morfine**: bij chronisch gebruik de eerste 2 weken niet rijden.
- **Dronabinol / medicinale cannabis**: bij incidenteel gebruik tot 15 uur na gebruik niet rijden. Bij chronisch gebruik de eerste 2 weken niet rijden.
- **(Dex)amfetamine, lisdexamfetamine**: de eerste 3 dagen niet rijden. Dit geldt NIET voor beroepschauffeurs (rijbewijs groep 2)! Zij moeten rijgeschikt worden verklaard door het CBR als ze deze middelen gebruiken.

Ook hierbij geldt dat de patiënt ook na de genoemde periode nog niet mag rijden als hij of zij zelf nog bijwerkingen bemerkt die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden.

Invloed op rijvaardigheid

plak hier apotheeketiket
met naam geneesmiddel

Dit medicijn **beïnvloedt de rijvaardigheid** door één of meer van de volgende bijwerkingen: sufheid, minder controle over de spieren, slaperigheid, duizeligheid, trager denken, wazig zien of roekeloosheid. Deze bijwerkingen verhogen de kans op ongelukken, zoals in het verkeer.

Ons advies:

- Alleen autorijden als u geen last (meer) heeft van deze bijwerkingen.
- Bij gebruik af en toe of alleen voor de nacht: Niet autorijden tot uren/dagen na de laatste inname.
- Bij gebruik gedurende langere tijd: Niet autorijden gedurende de eerste dagen/weken dat u dit medicijn gebruikt.
- Niet autorijden zolang u dit medicijn gebruikt!

Bij sommige mensen **houden de bijwerkingen langer aan** dan hier genoemd. Niet autorijden als u dat merkt.

Test bij verkeerscontrole

Deze informatie is bedoeld voor mensen die een van de volgende medicijnen (gaan) gebruiken:

- amfetamine;
- dexamfetamine;
- dronabinol;
- lisdexamfetamine;
- morfine.

Als u deze medicijnen gebruikt kan de verkeerspolitie deze medicijnen voor drugs aanzien. Drugsgebruik in het verkeer is streng verboden.

Speekseltest

De politie kan u aanhouden en ter plekke uw speeksel onderzoeken. Deze speekseltest is gevoelig voor heroïne, cannabis, speed, GHB en nog een aantal andere drugs. Helaas reageert de test ook op de hierboven genoemde medicijnen.

Wat kunt u doen?

Als u een auto of motor bestuurt heeft u kans een speekseltest te moeten doen. Het kan dan zijn dat de politie denkt dat u drugs gebruikt. Daarom adviseren wij **om geen auto of motor te rijden** zolang u dit medicijn gebruikt. Zo voorkomt u problemen met de politie.

Moet u echt autorijden? Volg dan het advies hiernaast. Kijk bovendien op de achterkant van deze folder wat u moet doen als u wordt aangehouden en de speekseltest moet doen.

Invloed op rijvaardigheid

plak hier apotheeketiket
met naam geneesmiddel

Dit medicijn **beïnvloedt de rijvaardigheid** door één of meer van de volgende bijwerkingen: sufheid, minder controle over de spieren, slaperigheid, duizeligheid, trager denken, wazig zien of roekeloosheid. Deze bijwerkingen verhogen de kans op ongelukken, zoals in het verkeer.

Ons advies:

- Alleen autorijden als u geen last (meer) heeft van deze bijwerkingen.
- Bij gebruik af en toe of alleen voor de nacht: Niet autorijden tot uren/dagen na de laatste inname.
- Bij gebruik gedurende langere tijd: Niet autorijden gedurende de eerste dagen/weken dat u dit medicijn gebruikt.
- Niet autorijden zolang u dit medicijn gebruikt!

Bij sommige mensen **houden de bijwerkingen langer aan** dan hier genoemd. Niet autorijden als u dat merkt.

Invloed op rijvaardigheid

plak hier apotheeketiket
met naam geneesmiddel

Dit medicijn **beïnvloedt de rijvaardigheid** door één of meer van de volgende bijwerkingen: sufheid, minder controle over de spieren, slaperigheid, duizeligheid, trager denken, wazig zien of roekeloosheid. Deze bijwerkingen verhogen de kans op ongelukken, zoals in het verkeer.

Ons advies:

- Alleen autorijden als u geen last (meer) heeft van deze bijwerkingen.
- Bij gebruik af en toe of alleen voor de nacht: Niet autorijden tot uren/dagen na de laatste inname.
- Bij gebruik gedurende langere tijd: Niet autorijden gedurende de eerste dagen/weken dat u dit medicijn gebruikt.
- Niet autorijden zolang u dit medicijn gebruikt!

Bij sommige mensen **houden de bijwerkingen langer aan** dan hier genoemd. Niet autorijden als u dat merkt.

Tips voor als u weer gaat autorijden:

- Rijd niet als u **onscherp of dubbel** ziet.
- Rijd niet langer dan **één uur** achter elkaar, ook al voelt u zich goed.
- Rijd niet als u ook **alcohol** heeft gebruikt.
- Neem pas deel aan het verkeer als u merkt dat de **bijwerkingen** bij u over zijn.
- Bedenk dat het **voor uzelf** moeilijk is in te schatten of u minder goed rijdt. Een medepassagier kan dat vaak beter. Bijvoorbeeld door te merken dat u met wisselende snelheden rijdt, slingert of geïrriteerd reageert op normaal gedrag van medeweggebruikers.

Blijft u last houden van versuffende bijwerkingen en gebruikt u het medicijn één keer per dag? Neem het dan **'s avonds** in. U heeft er dan overdag minder last van.

Gebruikt u naast dit medicijn **ook andere medicijnen** die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden?
Vraag ons om advies.

Wordt de dosering van uw medicijn **langzaam verhoogd**? Dan kunt u bij elke dosisverhoging opnieuw last krijgen van de bijwerkingen. Wacht daarom elke keer opnieuw het genoemde aantal dagen om aan de bijwerkingen te wennen.

Gebruikt u dit medicijn dagelijks en zeer langdurig? Soms is een **specialistisch onderzoek** mogelijk om te bepalen of u toch aan het verkeer kunt deelnemen.

© Bruring&Wolschrijn KNMP-Kennisbank (BW538, versie april 2021)

Tips voor als u weer gaat autorijden:

- Rijd niet als u **onscherp of dubbel** ziet.
- Rijd niet langer dan **één uur** achter elkaar, ook al voelt u zich goed.
- Rijd niet als u ook **alcohol** heeft gebruikt.
- Neem pas deel aan het verkeer als u merkt dat de **bijwerkingen** bij u over zijn.
- Bedenk dat het **voor uzelf** moeilijk is in te schatten of u minder goed rijdt. Een medepassagier kan dat vaak beter. Bijvoorbeeld door te merken dat u met wisselende snelheden rijdt, slingert of geïrriteerd reageert op normaal gedrag van medeweggebruikers.

Blijft u last houden van versuffende bijwerkingen en gebruikt u het medicijn één keer per dag? Neem het dan **'s avonds** in. U heeft er dan overdag minder last van.

Gebruikt u naast dit medicijn **ook andere medicijnen** die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden?
Vraag ons om advies.

Wordt de dosering van uw medicijn **langzaam verhoogd**? Dan kunt u bij elke dosisverhoging opnieuw last krijgen van de bijwerkingen. Wacht daarom elke keer opnieuw het genoemde aantal dagen om aan de bijwerkingen te wennen.

Gebruikt u dit medicijn dagelijks en zeer langdurig? Soms is een **specialistisch onderzoek** mogelijk om te bepalen of u toch aan het verkeer kunt deelnemen.

© Bruring&Wolschrijn KNMP-Kennisbank (BW538, versie april 2021)

Tips voor als u weer gaat autorijden:

- Rijd niet als u **onscherp of dubbel** ziet.
- Rijd niet langer dan **één uur** achter elkaar, ook al voelt u zich goed.
- Rijd niet als u ook **alcohol** heeft gebruikt.
- Neem pas deel aan het verkeer als u merkt dat de **bijwerkingen** bij u over zijn.
- Bedenk dat het **voor uzelf** moeilijk is in te schatten of u minder goed rijdt. Een medepassagier kan dat vaak beter. Bijvoorbeeld door te merken dat u met wisselende snelheden rijdt, slingert of geïrriteerd reageert op normaal gedrag van medeweggebruikers.

Blijft u last houden van versuffende bijwerkingen en gebruikt u het medicijn één keer per dag? Neem het dan **'s avonds** in. U heeft er dan overdag minder last van.

Gebruikt u naast dit medicijn **ook andere medicijnen** die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden?
Vraag ons om advies.

Wordt de dosering van uw medicijn **langzaam verhoogd**? Dan kunt u bij elke dosisverhoging opnieuw last krijgen van de bijwerkingen. Wacht daarom elke keer opnieuw het genoemde aantal dagen om aan de bijwerkingen te wennen.

Gebruikt u dit medicijn dagelijks en zeer langdurig? Soms is een **specialistisch onderzoek** mogelijk om te bepalen of u toch aan het verkeer kunt deelnemen.

© Bruring&Wolschrijn KNMP-Kennisbank (BW538, versie april 2021)

Als u wordt aangehouden:

Moet u de speekseltest doen en geeft die aan dat u drugs heeft gebruikt?

- Vertel de politie **meteen** dat u dit medicijn op recept gebruikt. De politie moet dat in het proces-verbaal vermelden.
- Het Openbaar Ministerie (OM) zal u dan vragen om een **geldig doktersrecept**. Het OM zal dit beoordelen.
- Alleen als er aanwijzingen zijn dat u door het medicijn slechter bent gaan rijden, zal u worden vervolgd.

Die aanwijzingen zijn:

- als u veel meer medicijn in uw speeksel heeft dan nodig is voor het geneeskundig effect.
- als er aanwijzingen zijn dat u het medicijn wél voor de kick, de bedwelming of een 'high'-gevoel gebruikt.
- als uit een blaastest of bloedtest blijkt dat u ook alcohol heeft gebruikt.

Let op: drink nooit alcohol voor u de weg op gaat!

Omdat u dit medicijn gebruikt, bent u strafbaar als u ook alcohol heeft gedronken (ook als u een promillage heeft van minder 0,5 promille!).

Voor meer informatie kijk op:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29398-644.html>

